

Film research: l'experiència de la cerca

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI Biblioteca
Biblioteconomia

El *film researcher* és una figura professional que enllaça els mons de la cultura i la indústria, consisteix a donar suport al procés de producció cinematogràfica amb la màxima qualitat.

El film researcher cerca imatges d'arxiu relacionades amb la trama d'un film, dotant-les de rigorositat i consistència.

Són moltes les produccions audiovisuals en les quals podem identificar una història basada en fets reals, contextualitzar, incloure un protagonista o una escena a partir d'imatges d'arxiu.

Les imatges d'arxiu permeten generar nous continguts i faciliten la tasca necessària per ambientar una ciutat als anys quaranta, amb els costos de producció de la ciutat, ara fa més de setanta anys.

Com localitzem imatges de Barcelona als anys quaranta? Les podem utilitzar? El film researcher ens proporciona recursos per resoldre aquestes necessitats.

Cal no oblidar que un film researcher és un documentalista audiovisual, un professional audiovisual: descriu imatges, preserva suports i sistemes d'emmagatzematge, i a més, necessiten accedir-hi.

Dotar les imatges d'informació i dades que les facin recuperables és un treball que requereix una persona culta, amb coneixements d'actualitat i del món que l'envolta, capaç de contextualitzar-los. Una bona descripció audiovisual permetrà recuperar la seva pertinença.

En un moment en el qual la imatge pren cada vegada més rellevància en la producció, la quantitat de producció generada són factors clau per la supervivència del documental. És important posicionar el documentalista audiovisual com a element essencial de la producció, i fer que la professió un futur prometedor.

Desitgem que aquesta guia contribueixi a aconseguir-ho.

Bon Sant Jordi!

de la cinematografia i la documentació. La seva tasca, sovint desconeguda i televisiva, aportant informació que permeti elaborar continguts de producció que s'utilitzen per enriquir i contextualitzar les històries,

l'ús d'aquest recurs amb diverses finalitats: dotar de veracitat una imatge en fets històrics retransmesos o, fins i tot, crear un personatge a partir d'elles.

La tasca dels documentalistes, guionistes, productors i directors. A tall d'exemple, no és una tasca de producció que això suposaria, si podem recuperar imatges d'aquesta època.

Com gestionar tenint en compte els drets d'autor i d'explotació? El film documental és una tasca complexa.

Un documentalista és a dir, un documentalista que gestiona continguts en format audiovisual, fa d'enllaç entre les fonts d'informació i les persones que els utilitzen.

La tasca complexa. Un documentalista audiovisual ha de ser una persona capaç d'identificar personatges i fets històrics, relacionar-los i seleccionar les imatges per satisfer necessitats informatives amb un alt grau de precisió.

En el procés comunicatiu, dominar els recursos i gestionar la gran quantitat d'informació dels mitjans.

La tasca essencial d'aquest procés i visibilitzar la seva tasca per assegurar a la

Monografies

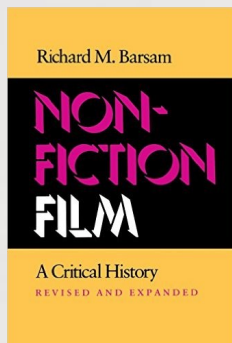

El film researcher / Iris López de Solís

Barcelona : Editorial UOC, 2013

Topogràfic: 02 Pro 15

[Catàleg UB](#)

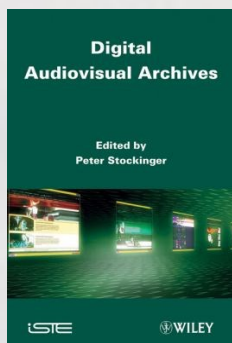

Nonfiction film: a critical history / Richard M. Barsam

Bloomington [Ind.] [etc.] : Indiana University Press, 1992

Topogràfic: 791.43-92 Bar

[Catàleg UB](#)

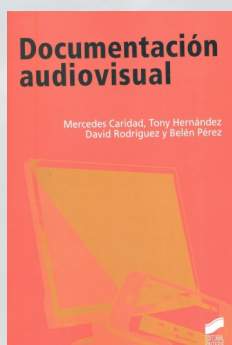

Digital audiovisual archives [Rekurs electrònic] / edited by Peter Stockinger

London, UK : ISTE Ltd, 2012

Accés consorciat per als usuaris de la UB via Wiley

[Catàleg UB](#)

Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital / Mercedes Caridad Sebastián ... [et al.]

Madrid : Síntesis, [2011]

Topogràfic: 025.177 Doc

[Catàleg UB](#)

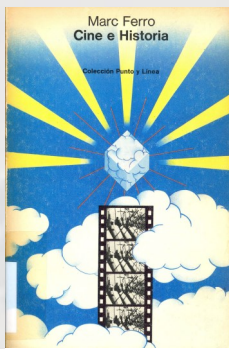

Documentación cinematográfica: roles y fuentes del documentalista en el cine / Elena de la Cuadra

Barcelona : Editorial UOC, 2013

Topogràfic: 02 Pro 19

[Catàleg UB](#)

Cine e historia / Marc Ferro

Barcelona : GG, DL 1980

Topogràfic: 778.5:9 Fer

[Catàleg UB](#)

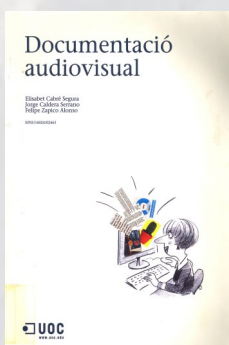

El Cine en la era digital : aplicaciones de la documentación cinematográfica (1992-2005) / Alfonso López Yepes ... [et al.]

Madrid : Fragua, 2006

Topogràfic: 026:778.5 Cin

[Catàleg UB](#)

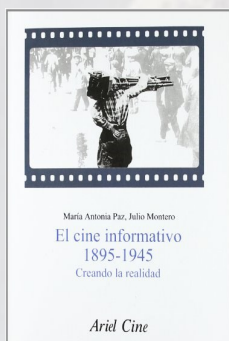

Documentació audiovisual / Elisabet Cabré Segura, Jorge Caldera Serrano, Felipe Zapico Alonso

Barcelona : UOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, 2004

Topogràfic: 025.177 Cab

[Catàleg UB](#)

El Cine informativo: 1895-1945: creando la realidad / María Antonia Paz y Julio Montero

Barcelona : Ariel, 2002

Topogràfic: 778.5:32 Paz

[Catàleg UB](#)

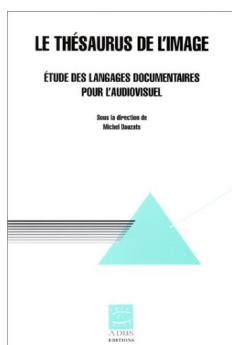

Los Documentos audiovisuales: qué són y cómo se tratan / Pau Saavedra Bendito

Gijón : Trea, cop. 2011

Topogràfic: 025.177 Saa

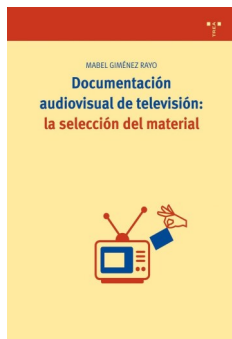
[Catàleg UB](#)

Le Thésaurus de l'image / étude des langages documentaires pour l'audiovisuel ; ADBS. Secteur Audiovisuel ; sous la direction de Michel Dauzats
Paris : ADBS, 1994
Topogràfic: 025.48.01:025.17 The
[Catàleg UB](#)

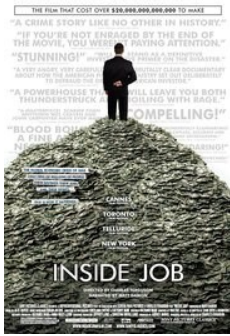

Documentación audiovisual en televisión / Jorge Caldera-Serrano, Pilar Arranz-Escacha
Barcelona : Editorial UOC, 2012
Topogràfic: 02 Pro 13
[Catàleg UB](#)

Documentación audiovisual de televisión: la selección del material / Mabel Giménez Rayo
Gijón : Trea, 2007
Topogràfic: 025.2:004 Gim
[Catàleg UB](#)

Pel·lícules

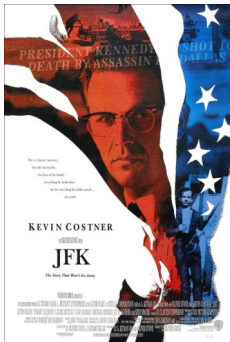

Inside job / a Charles Ferguson film; produced by Audrey Marrs; produced, written & directed by Charles Ferguson; co-written by Chad Beck & Adam Bolt

[Madrid]: Sony, 2010

Topogràfic: A/DV C 361

[Catàleg UB](#)

JFK / an Oliver Stone film; screenplay by Oliver Stone & Zachary Sklar; produced by A. Kitman Ho and Oliver Stone; directed by Oliver Stone

[S.I.] : Warner Home Video, cop. 2000

Topogràfic: A/DV C 247

[Catàleg UB](#)

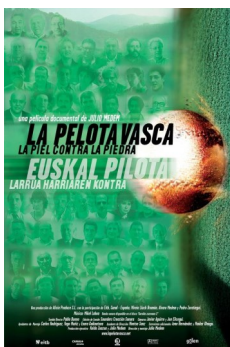

Zelig / Orion Pictures and Warner Brothers present; written and directed by Woody Allen; a Jack Rollins and Charles H. Joffe Production; produced by Robert Greenhut

[Espanya] : MGM DVD, cop. 2002

Topogràfic: A/DV C 233

[Catàleg UB](#)

La Pelota vasca: la piel contra la piedra = Euskal pilota: larrua harriaren kontra / una película documental de Julio Medem; producción ejecutiva: Julio Medem, Koldo Zuazua; entrevistas realizadas por: Julio Medem, Ione Hernández, Maider Oleaga

[Barcelona] : SAV, DL 2004

Topogràfic: A/DV C 129

[Catàleg UB](#)

Articles

Imágenes de archivo en cine de ficción: cine basado en una historia real / Elena de la Cuadra; Iris López de Solís. Trípodos, núm. 31, 2012.

[Consulta'l](#)

Documentalista audiovisual: un ofici apassionant / Montserrat Bailac i Puigdemívol. Item: revista de biblioteconomia i documentació, núm. 32, p. 5-16, 2002.

[Consulta'l](#)

Nuevos perfiles profesionales en el mundo de la documentación audiovisual: el "researcher" / Iris López de Solís. IX Jornadas de Gestión de la Información, Madrid (Spain), 22-23 November 2007.

[Consulta'l](#)

Historia y ficción televisiva. La representación del pasado en "Isabel" / Lucía Salvador Esteban. Index.comunicación: Revista científica en el ámbito de la Comunicación Aplicada, vol. 6, núm. 2, p. 151-171, 2016.

[Consulta'l](#)

Investigación, conservación, restauración, documentación y difusión aplicadas al cine: recomendaciones internacionales y legislación nacional y autonómica / José Enrique Monasterio. Cuadernos de documentación multimedia, núm. 16, 2005.

[Consulta'l](#)

Nuevas estrategias de negocio y valorización de los archivos audiovisuales en Internet / Iris López de Solís; Carlos Martín López. El Profesional de la información, vol. 20, núm. 6, p. 659-666, 2011.

[Consulta'l](#)

La memoria colectiva: contenidos para el recuerdo, del archivo a la Web de RTVE / Virginia Bazán Gil. MÉI: Métodos de información, vol. 5, núm. 8, p. 5-16, 2014.

[Consulta'l](#)

Els professionals dels centres de documentació audiovisual / Montserrat Català Freixa. Item: revista de biblioteconomia i documentació, núm. 32, p. 17-26, 2002.

[Consulta'l](#)

Uso de secuencias de película para ilustrar noticias por los servicios informativos de una emisora de televisión regional / Lourdes Castillo Blasco; Concha Soler Monreal; Milagros Rodríguez Armengol. El Profesional de la Información, vol. 23, núm. 1, p. 44-50, 2014.

[Consulta'l](#)

Reutilización de imágenes de archivo en televisión: derechos de propiedad y uso / Paloma Hidalgo-Goyanes; Iris López de Solís. El Profesional de la Información, vol. 23, núm. 1, p. 65-71, 2014.

[Consulta'l](#)

Análisis de las videotecas de las principales televisiones en España / Adrián de Mon Martín; Javier Guallar. Cuadernos de Documentación Multimedia, vol. 25, p. 69-89, 2014.

[Consulta'l](#)

Panorama de les fonts audiovisuals internacionals en televisió: contingut, gestió i drets / Iris López de Solís; María Victoria Nuño Moral; Elena de la Cuadra de Colmenares. BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació, núm. 33 (deseembre).

[Consulta'l](#)

El archivo audiovisual de RTVE: programas emitidos entre 1956 y 1975 sobre la Guerra Civil / María Antonia Paz; Julio Montero. Revista general de información y documentación, vol. 21, p. 225-247, 2011.

[Consulta'l](#)

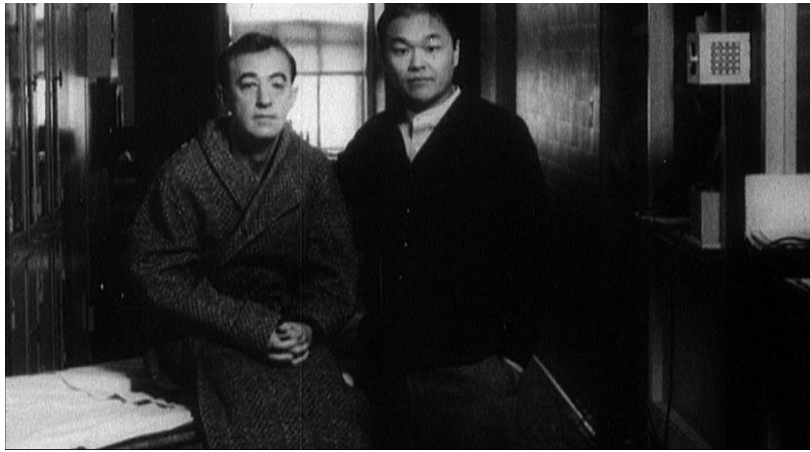
Diseño, características y difusión de la base de datos del Arxiu de la Filmoteca de Catalunya / Mercè Aguilà Miret; Josep Calle Buendía; Ignasi Renau Mateo. Cuadernos de documentación multimedia, núm. 19, 2008.

[Consulta'l](#)

La página web del Archivo Histórico del Instituto Luce: un instrumento de difusión cinematográfica / Susana Torrado Morales. Anales de documentación, núm. 10, p. 413-428, 2007.

[Consulta'l](#)

Realitat i ficció

Zelig (1983) Woody Allen.

Fals documental que recrea la història de l'home-camaleó Leonard Zelig, incorporant al protagonista en imatges d'arxiu reals.

Forrest Gump (1994) Robert Zemeckis.

Utilitzant imatges d'arxiu, el protagonista, mitjançant l'ús de tècniques d'animació, digitals i de doblatge, interactua amb personatges reals.

Realitat i ficció

Jacqueline Kennedy i John F. Kennedy

JFK (1991) Oliver Stone.

Basada en fets reals, intercala imatges d'arxiu i reconstruccions de situacions verídiques al voltant de l'assassinat del president dels Estats Units John F. Kennedy al novembre de 1963.

Bernardo Atxaga

La pelota vasca, la piel contra la piedra (2003) Julio Medem.

Documental amb entrevistes i material d'arxiu, que repassa la història d'Euskadi i Navarra.

Família Álvarez Belón

Lo imposible (2012) J.A. Bayona.

Basada en fets reals, al final de la pel·lícula apareix una imatge de l'autèntica família que va sobreviure al tsunami de Tailàndia del 2004.

Eliot Spitzer

Inside Job (2010) Charles Ferguson.

Documental amb testimonis i imatges reals d'arxius televisius per narrar la crisi econòmica mundial de 2008.

Arxius públics i institucionals

- *INA*
- *Instituut Beeld en Geluid*
- *Library of Congress*
- *Motion Picture, Broadcasting and Recorded Sound Division*
- *National Archives and Records Administration*
- *International Museum of Photography and the Arts*
- *Vanderbilt Television News Archive*
- *Pacific Film Archive*
- *Julian P. Kanter Political Commercial Archive*
- *The Living Room Candidate*
- *Museum of Broadcast Communications*
- *British Film Institute*
- *Imperial War Museum*

Arxius televisius

- *Canadian Broadcasting Corporation*
- *RTS, Ràdio Televisió Suïssa*
- *Öppet Arkiv*
- *CNN ImageSource*
- *NBC News Archive*
- *ABC Video Source*
- *TVNZ*

ded Sound Division
ration, NARA
and Film George Eastman House

rchive

Noticiaris cinematogràfics

- *British Pathé*
- *British Movietone Digital Archive*
- *News on Screen*
- *Instituto Luce*
- *Wochenschau Archiv*
- *Bundesarchiv*
- *Gaumont Pathé Archives*
- *Filmhíreadók Online*
- *Moving Image Research Collections*
- *UCLA Film and Television Archive*
- *RTVE NO-DO*

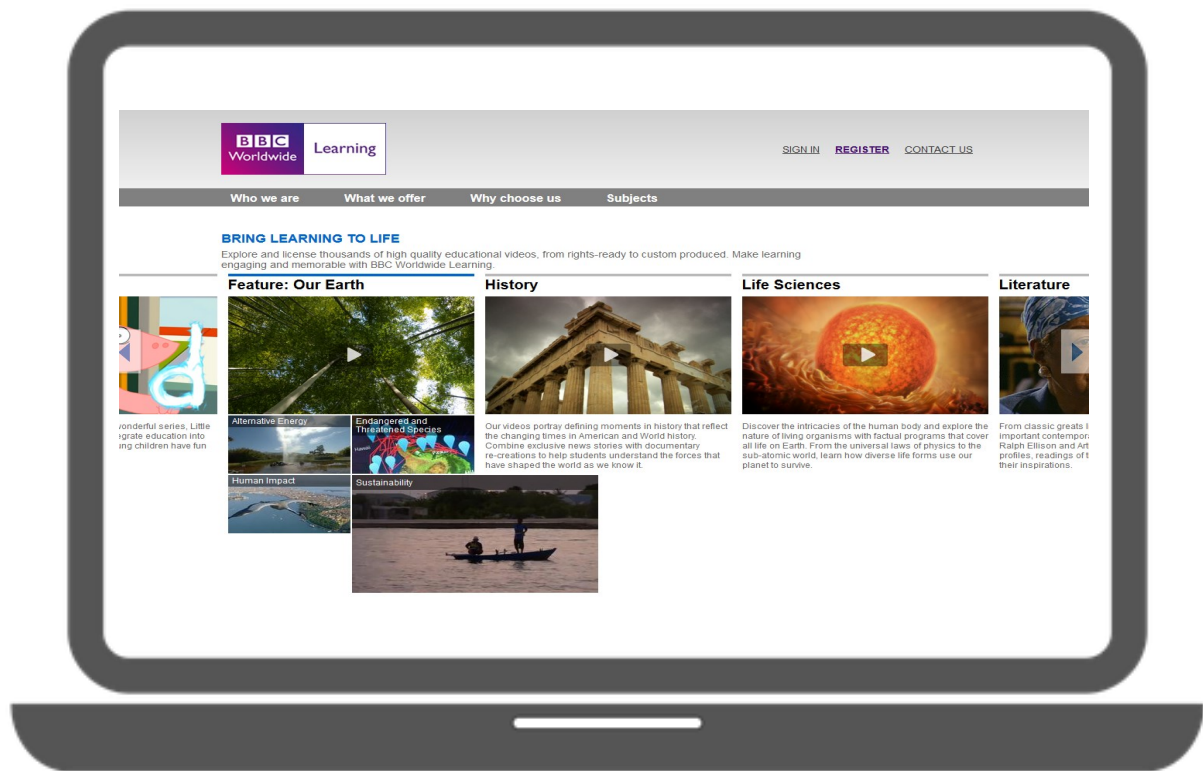
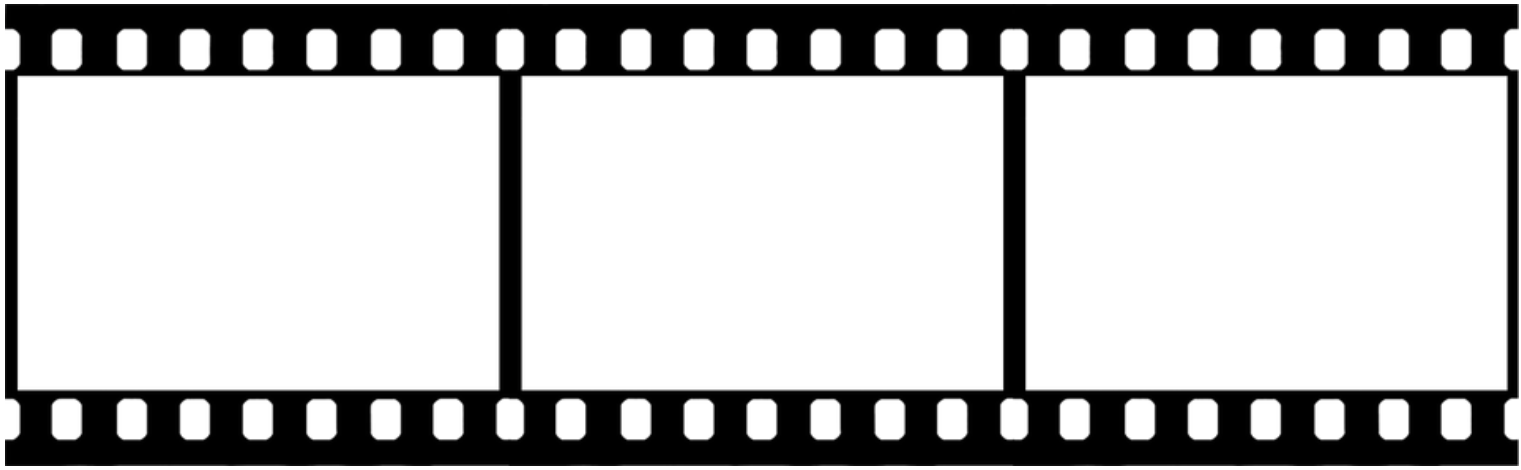
...DIRECTORI (i II)

Arxius comercials

- *BBC Motion Gallery*
- *T3Media Thought Equity Motion*
- *ccPicture*
- *HBO Archives*
- *ITN Source*
- *AP Archive*
- *Getty Images*
- *Framepool*
- *Critical Past*
- *Footage Farm*
- *Historic Film*
- *WPA Film Library*
- *Conus Archive*
- *Producers Library*
- *Film Archive*
- *Classic Images*
- *CCTV Archive LTD*
- *The Film Gate*
- *Reelin in the Years*
- *Brunswick Films*
- *Images of War*
- *Archivo Difilm*
- *Footage.net*
- *Stockfootage*

Altres arxius

- *Internet Archive*
- *A/V Geek*
- *The Travel Film Archive*

Revelry and celebration spread through the streets of New York in 1945 after the Allied Forces declared victory at the end of the Second World War.

Altres recursos i institucions

EL DOCUMENTALISTA AUDIOVISUAL

Diversa informació útil sobre documentació audiovisual

[Publicaciones](#) [Noticias](#) [Formación](#) [Documentación Jurídica](#) [Archivística](#) [Tutoriales](#) [Empleo](#) [Directorio](#) [Sobre nosotras](#)

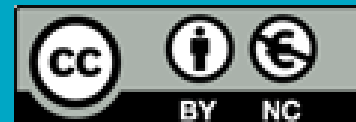
d'interès

Informa2: El documentalista audiovisual / El Documentalista Audiovisual

Imatges: [Pixabay: Free Images](#)

CC0 Public Domain

*Amb motiu de la Diada de Sant Jordi 2017,
el CRAI Biblioteca de Biblioteconomia i Documentació
us ofereix aquesta guia selectiva.*

*© CRAI Biblioteca de Biblioteconomia i Documentació
Abril 2017*

